

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Дайджест культурних подій \(з 24 по 30 березня\). – Анастасія Чуй](#)

Митці на фронті

[Ветеранка ЗСУ Аліна Сарнацька: На фронті зрозуміла, що для мене має сенс тільки любити і писати. – Наталія Кушнірчук](#)

[Зірка «Кріпосної» розповів про труднощі після повернення з фронту: «Чого я тут, коли всі там». – Ольга Паньків](#)

Вшанування пам'яті

[У Львові відкрили виставку «Ігор Білозір: мистецьке коло» до 70-річчя композитора](#)

[З львівської бруківки зроблять пам'ятне місце для Олешко, Барбари та Вакуленка. – Антон Малиновський](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Австрійська розвідка викрила російську шпигунську мережу з дискредитації України. – Мар'яна Зінченко](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Деколонізація Акерманської фортеці: звідки взялась «вежа Пушкіна» і хто з українських митців вартий згадки. – Світлана Стрельцова](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[На бульварі Лесі Українки активісти очистили мозаїки. – Анастасія Ампілогова](#)

[«Україна Інкогніта» та громада Київщини рятують останній дерев'яний водяний млин](#)

[Рівненський парк «Єврейка» реконструюють у межах проєкту зі збереження мультикультурної спадщини](#)

Благодійність

[На благодійному аукціоні в Естонії зібрали 28 тисяч євро для українських військових \(ФОТО\). – Микита Кишиневський](#)

Фестивалі

[На Мукачівщині пройде фестиваль «Етнічний віночок у Закарпатті»](#)

Театр

[«Гартюф», «Енеїда», «Військова мама»: На театральну премію «ГРА» подали рекордну кількість вистав. – Анастасія Большакова](#)

[Оголосили довгий список номінантів на театральну премію «ГРА» 2025 року: які вистави потрапили. – Поліна Горлач](#)

[Театр Франка відсвяткує 105 років ювілейною виставкою та концертом: програма. – Катерина Яковленко](#)

[«Камінний господар»: про владу та пристрасть. – Катерина Сліпченко](#)

Візуальні мистецтва

[В Ужгороді відкрили виставку графічних робіт «Час Овна» Андрія Чебикіна](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Фільм «Пісні землі, що повільно горить» здобув перемогу на кінофестивалі в Чехії](#)

[«У питанні демократії та справедливості ми єдині»: Роман Бондарчук про українське кіно. – Юрій Самусенко](#)

Література. Книговидання

[Які 20 українських видавництв випустили найбільше книжок у 2024 році. – Олеся Бойко](#)

[«Книжковий Арсенал» буде представлений на Болонському книжковому ярмарку 2025. – Ропяєва Жанна](#)

[Українська книжка ввійшла до переліку 100 найкращих книжок-картинок світу dPICTUS](#)

[Двоє українських видавців – у короткому списку премії «Підприємець року 2025»](#)

[Видання про Голодомор переклали сербською мовою](#)

[У Японії видадуть книгу про українські дерев'яні церкви](#)

Охорона культурної спадщини

[Евакуація музейних колекцій з прифронтових регіонів. Розмова з головою правління Коаліції дієвців культури Ольгою Сагайдак. – Мирослава Барчук](#)

[росіяни вкрали щонайменше 164 артефакти з Криму: ГУР виявило причетних. – Дар'я Лобанок](#)

[Мінкультури занесло садибу Євменія Зеленського в Києві до Держреєстру нерухомих пам'яток](#)

[В Острозький замок повернули ікони після реставрації](#)

Бібліотечна справа. Читання

[«Форум Видавців» запустив читацький конкурс для підлітків. – Антон Малиновський](#)

[Що і як читає Черкащина? – з'явилося дослідження про книгарні області](#)

Підтримка України у світі

[«Повторює маячню розпропаганди»: дизайнер Френк Вільде у футболці з тризубом прокоментував слова Віткоффа. – Дар'я Тарасова](#)

Загальні питання

Дайджест культурних подій (з 24 по 30 березня). – Анастасія Чуй

Книжкові клуби, виставки, концерти, вистави, фестивалі, кінопокази у Києві, Львові, Вінниці, Черкасах, Дніпрі, Луцьку та Івано-Франківську. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/event/dajdzhest-kulturnyh-podij-z-24-po-30-bereznya/>

Митці на фронті

Ветеранка ЗСУ Аліна Сарнацька: На фронті зрозуміла, що для мене має сенс тільки любити і писати. – Наталія Кушнірчук

А. Сарнацька – військовослужбовиця, яка після повернення з фронту спробувала себе в драматургії і стала однією з найвідоміших літературних дебютанток 2024 року. Перемогла в номінації «Вечірня сцена» у конкурсі сучасної драматургії «Липневий мед 2024» та здобула найвищий рейтинг у межах фестивалю «Тиждень актуальної п'єси 2024». Її «Військову маму» вже цього року можна буде побачити у Національному драматичному театрі імені Марії Заньковецької у Львові. Також письменниця перемогла в конкурсі воєнної літератури для військових та ветеранів «4.5.0» у категорії «Оповідання». А зовсім нещодавно у видавництві «Видавництво» вийшла її книжка «Хто любов і мужність поєднав. ЛГБТІК+ ветерани в російсько-українській війні». Для спецпроєкту «Слова і кулі» / «Words and Bullets», який реалізують «Читомо» та Український ПЕН, Сарнацька в інтерв'ю розповідає про її п'єси «Військова мама» та «Баланс», повернення до цивільного життя та виклики в армії. Докладніше:

<https://chytomo.com/veteranka-zsu-alina-sarnatska-na-fronti-zrozumila-shcho-dlia-mene-maie-sens-tilky-liubyty-i-pysaty/>

Зірка «Кріпосної» розповів про труднощі після повернення з фронту: «Чого я тут, коли всі там». – Ольга Паньків

Український актор О. Печериця на початку повномасштабної війни вступив до лав Збройних сил України. Зараз артист вже звільнився зі служби за сімейними обставинами. Він розповідає про труднощі адаптації до цивільного життя після служби в ЗСУ, наголошує на важливості психологічної реабілітації для відновлення після служби та закликає не ігнорувати психологічну допомогу. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/oleksandr-pecheritsya-pro-zhittya-pislya-sluzhbi-fronti-shho_n2783660

Вшанування пам'яті

У Львові відкрили виставку «Ігор Білозір: мистецьке коло» до 70-річчя композитора

У Львівській національній філармонії імені Мирослава Скорика відкрито виставку «Ігор Білозір: мистецьке коло», присвячену 70-річчю від дня народження відомого українського композитора. Докладніше:

<https://morshyn.rayon.in.ua/news/792726-u-lvovi-vidkrili-vistavku-igor-bilozir-mistetske-kolo-do-70-richchya-kompozitora>

З львівської бруківки зроблять пам'ятне місце для Олешко, Барбари та Вакуленка. – Антон Малиновський

Бруківку, яку привезли зі Львова до Харкова, використають для створення місця пам'яті Міська Барбари, Світлани Олешко та вбитого росіянами Володимира Вакуленка. Директорка Харківського Літмузею Тетяна Пилипчук розповіла, що Світлана залишила собі на цвинтарі місце біля Міська. За збігом обставин там же поряд поховали й Володимира Вакуленка, розстріляного росіянами під час окупації Ізюма. Тому виникла ідея об'єднати пам'ятним місцем три могили людей, які багато зробили для України. Вона також додала, що ідея з бруківкою належить Світлані Олешко. Докладніше:

<https://lyuk.media/news/memorable-place/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Австрійська розвідка викрила російську шпигунську мережу з дискредитації України. – Мар'яна Зінченко

Розвідники Австрії, розслідуючи справу громадянки Болгарії за підозрою в імовірному шпигунстві, викрили російську дезінформаційну кампанію, спрямовану на шкоду Україні. За даними МВС Австрії, осередок, який працює на російські спецслужби, активізувався через кілька тижнів після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. На початку 2022 року група запланувала масштабну кампанію з дезінформації у німецькомовних країнах, приділивши особливу увагу Австрії. Підозрювана шпигунка нібито керувала масштабною діяльністю в Австрії та Німеччині щодо поширення повідомлень, які видавалися проукраїнськими, але з використанням націоналістичної та правоекстремістської мови й прагненням викликати недовіру до керівництва України. Як стверджує слідство, вона була контактною особою для російських оперативників та отримувала агітаційні матеріали. У МВС Австрії розповіли, що громадянка Болгарії зізналася в шпигунстві на користь росії та в тому, що на ній лежить основна відповідальність за проведення операції з поширення дезінформації. Також вказується, що росія використовує цілеспрямовані кампанії з дезінформації із самого початку своєї повномасштабної війни проти України. Метою поширення неправдивої інформації є маніпулювання громадською думкою на шкоду Україні. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/239330/2025-03-24-avstriyska-rozvidka-vykryla-rosiysku-shpygunsku-merezhu-z-dyskredytatsii-ukrainy/>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Деколонізація Акерманської фортеці: звідки взялась «вежа Пушкіна» і хто з українських митців вартий згадки. – Світлана Стрельцова

Акерманська фортеця, розташована у Білгороді-Дністровському на Одещині, поступово звільняється від імперських нашарувань. Одним із кроків

стало прибирання назви «вежі Пушкіна», яка не мала історичного підґрунтя. Про те, як доцільно деколонізувати гуманітарний простір фортеці в ефірі «Українського радіо Одеса» обговорили співзасновник ГО «Деколонізація. Україна» В. Поздняков, історик А. Красножон та краєзнавець О. Маркевич. Докладніше:

<https://suspilne.media/odessa/977787-dekolonizacia-akermanskoi-forteci-zvidki-vzalas-veza-puskina-i-hto-z-ukrainskih-mitciv-vartij-zgadki/>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

На бульварі Лесі Українки активісти очистили мозаїки. – Анастасія Ампілогова

На бульварі Лесі Українки активісти очистили мозаїки українських художників А. Гайдамаки, Л. Міщенко та О. Міловзорова, повідомила дослідниця модернізму Е. Етінгер. Всього активісти витратили шість годин, аби очистити мозаїки від забруднення, клею від оголошень та графіті. Джерело:

<https://bit.ua/2025/03/na-bulvari-lesi-ukrayinky-aktyvisty-ochystyly-mozayiky/>

«Україна Інкогніта» та громада Київщини рятують останній дерев'яний водяний млин

ГО «Україна Інкогніта» та мешканці Семенівської громади Київщини рятують останній дерев'яний водяний млин в області. Місцеві жителі розчищать чагарі навколо млина, а активісти зроблять фотограмметричну зйомку, цифрову 3D-копію об'єкта та обмірні креслення. Паралельно вже почали досліджувати історичну документацію млина. Будівлю обстежив архітектор-реставратор А. Ізотов, який складе картку нововиявленого об'єкта культурної спадщини. А команда активістів подасть її до Департаменту культури та туризму КОДА. Джерело:

<https://www.platfor.ma/ukrayina-inkognita-ta-gromada-kyivshhyny-ryatuyut-ostannij-derev-yanyj-vodyanyj-mlyn/>

Рівненський парк «Єврейка» реконструюють у межах проєкту зі збереження мультикультурної спадщини

Рівне долучилося до проєкту «RENERIT 2.0: Спільна відповідальність за спільну спадщину», який спрямовано на збереження та інтеграцію мультикультурної спадщини у міське середовище. Це великий трирічний проєкт, що охоплює такі громади, як Рівне, Умань та Меджибіж. Однією з ключових ініціатив для Рівного стане ревіталізація парку «Єврейка», а також розробка маршруту для історичного ознакування єврейської спадщини в місті. Проєкт передбачає комплексний підхід, який включатиме реставрацію території, архітектурні конкурси та створення інформаційних елементів для навігації. У його межах досліджуватимуть історію території, а також проведуть адвокаційну кампанію для посилення спроможності місцевої громади працювати з культурною спадщиною. Однією з цілей є розвиток більш чутливих підходів до роботи з минулим, що сприятиме створенню більш інклюзивного міського середовища. Участь Рівного в проєкті «RENERIT 2.0» є

частиною широкої ініціативи, що включає освітні програми, гранти для підтримки розвитку ініціатив у сфері мультикультурної спадщини, а також створення цифрових колекцій історичних джерел. Центр міської історії активно працює над створенням експертної мережі, що допоможе фахівцям у сфері культурного менеджменту розвивати компетенції, необхідні для збереження спадщини. Джерело:

<https://rivne.rayon.in.ua/news/792801-rivnenskiy-park-evreyka-rekonstruyuyut-u-mezhakh-proektu-zi-zberezhennya-multikulturnoi-spadshchini>

Благодійність

На благодійному аукціоні в Естонії зібрали 28 тисяч євро для українських військових (ФОТО). – Микита Кишиневський

В естонському Тарту відбувся благодійний аукціон на підтримку Сил оборони України. Завдяки 16 лотам (картини, книги, українські вироби, підписані прапори тощо) на потреби військових зібрано 28 тисяч євро. Захід організувало Посольство України в Естонії, Тартуський університет, Посольство Великої Британії у Таллінні, Український дім та Український центр Тартуського університету. Докладніше:

<https://shotam.info/na-blahodiynomu-auktsioni-v-estonii-zibraly-28-tysiach-ievro-dlia-ukrainskykh-viyskovykh-foto/>

Фестивалі

На Мукачівщині пройде фестиваль «Етнічний віночок у Закарпатті»

Захід розпочнеться 29 березня. У програмі: ярмарок крафтових виробів; виставки етнічного мистецтва просто неба; майстеркласи із рукоділля; розважальна програма для дітей від театру ляльок «Бавка»; концертні виступи національних творчих колективів тощо. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/792460-na-mukachivshchini-proyde-festival-etnichniy-vinochok-u-zakarpatti>

Театр

«Тартюф», «Енеїда», «Військова мама»: На театральну премію «ГРА» подали рекордну кількість вистав. – Анастасія Большакова

На VII Всеукраїнський театральний Фестиваль-Премію «ГРА» театральні дієвці подали рекордні 136 вистав. Це вдвічі більше в порівнянні з минулими роками. Приблизно ж стільки вистав подано у 2023 році – 135 заявок. Втім тогоріч подавали прем'єри і за 2022 рік, адже через початок повномасштабного вторгнення премію не проводили. У перший рік премії (2018) було надіслано 70 заявок, 2019 року – 83 заявки, 2020 рік – 83 заявки, 2021 рік – 89 заявок. Також у 2024 році було надіслано 85 заявок на участь. Відбір за найкращу драматичну виставу великої сцени пройшли 25 вистав. Також рекордні 20 вистав подано у категорії «За найкращу виставу-рефлексію на події російсько-української війни». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/na-teatralnu-premiyu-gra-podali-rekordnu-kilkist-vistav-spisok-307124/>

Оголосили довгий список номінантів на театральну премію «ГРА» 2025 року: які вистави потрапили. – Поліна Горлач

Повний список претендентів у всіх номінаціях. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/978367-ogolosili-dovgij-spisok-nominativ-na-teatralnu-premiu-gra-2025-roku-aki-vistavi-potrapili/>

Театр Франка відсвяткує 105 років ювілейною виставкою та концертом: програма. – Катерина Яковленко

У Міжнародний день театру, 27 березня, Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка відзначатиме своє 105-річчя. До ювілею заклад підготував спеціальну програму: концерт, майстерклас та виставку «105 років – 105 вистав», яка розпочинається вже 25 березня. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/978005-teatr-franka-vidsvatkue-105-rokiv-uvilejnou-vistavkou-ta-koncertom-programa/>

«Камінний господар»: про владу та пристрасть. – Катерина Сліпченко

Відразу два львівські театри протягом короткого часу показали прем'єри за п'єсою Лесі Українки «Камінний господар». У театрі Лесі Українки вийшла вистава «Жага» у постановці В. Білоненка. Драматургиня О. Данчук використала, окрім безпосередньо текстів Лесі Українки, вірші «Пісня» Тібо де Шампаня та «Образ краси» Гійома де Лорріса, а також тексти О. Данчук, Р. Колачника, Я. Колодійчук, О. Паляничка, Т. Шелельо. Театр імені Заньковецької лишив оригінал, утім дещо його підкоротивши. На думку авторки, обидві постановки цікаві, дискусійні та такі, що заслуговують на обговорення та глядацьку увагу. Вона розповідає про те, як працюють львівські театри з драматургією Лесі Українки. Докладніше:

https://zaxid.net/kaminniy_gospodar_pro_vladu_ta_pristrast_n1606666

Візуальні мистецтва

В Ужгороді відкрили виставку графічних робіт «Час Овна» Андрія Чебикіна

У Закарпатському обласному художньому музеї імені Йосипа Бокшая розгорнуто виставку робіт художника-графіка А. Чебикіна «Час Овна». Митець працює у галузі станкової та книжкової графіки, монументального мистецтва. Роботи автора зберігаються в державних і приватних колекціях України, Чехії, Словаччини, Німеччини, Польщі, Бельгії, Данії, Греції, Ізраїлю, Японії, Китаю, Йорданії, Великої Британії, США й інших країн. Докладніше:

<https://kultura.rayon.in.ua/news/792480-v-uzhgorodi-vidkrili-vistavku-grafichnih-robit-chas-ovna-andriya-chebikina>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Фільм «Пісні землі, що повільно горить» здобув перемогу на кінофестивалі в Чехії

Документальна стрічка «Пісні землі, що повільно горить» режисерки О. Журби перемогла в міжнародному конкурсі 27-го кінофестивалю про права

людини Jeden svět («Єдиний світ») у Празі. Картина фіксує трансформацію України під час війни, яка стала повсякденною реальністю для її населення. Фільм створено українською кінокомпанією Moon Man у копродукції з міжнародними партнерами з Данії, Швеції та Франції. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/film-pisni-zemli-shcho-povilno-horyt/>

«У питанні демократії та справедливості ми єдині»: Роман Бондарчук про українське кіно. – Юрій Самусенко

Р. Бондарчук – український кінорежисер, сценарист і документаліст, відомий своїми фільмами, що досліджують соціальні й культурні реалії України. Його повнометражний дебют «Вулкан» (2018) отримав визнання на міжнародних кінофестивалях, а згодом і стрічка «Редакція» (2024). Бондарчук працював у документальному кіно, зокрема відомою його роботою є картина «Українські шерифи» (2015). А також активно займається кіноосвітою та співпрацює із Міжнародним фестивалем документального кіно про права людини Docudays UA. В інтерв'ю Бондарчук розповідає, у чому особливий колорит Херсонщини; чим відрізняються західні принципи кіновиробництва від українських; як формується ментальність кінематографістів, котрі потрапляють у базу «Миротворець»; які сюрпризи підкидають місцеві жителі регіону, беручи участь у зйомках. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/977917-u-pitanni-demokratii-ta-spravedlivosti-mi-edini-roman-bondarcuk-pro-ukrainske-kino/>

Література. Книговидання

Які 20 українських видавництв випустили найбільше книжок у 2024 році. – Олеся Бойко

У 2024 році 742 видавництва надіслали обов'язкові примірники своїх видань до Книжкової палати України. Серед видавництв, які випустили найбільшу кількість книжок: «Видавництво Старого Лева» (Львів) – 479 назв із накладом 1 млн 267 тис примірників; «Навчальна книга – Богдан» (Тернопіль) – 455 назв із накладом 1 млн 164 тис. примірників; Vivat (Харків) – 380 назв із загальним накладом 1 млн 619 тис. примірників. Докладніше:

<https://chytomo.com/iaki-20-ukrainskykh-vydavnytstv-vypustyly-najbilshe-knyzhok-u-2024-rotsi/>

«Книжковий Арсенал» буде представлений на Болонському книжковому ярмарку 2025. – Ропяєва Жанна

Від 31 березня по 3 квітня Національний стенд України, організований Українським інститутом книги, представить сучасні видання українських авторів та ілюстраторів, демонструючи здобутки вітчизняного книговидання на міжнародній арені. За підтримки Болонського книжкового ярмарку «Книжковий Арсенал» організує низку подій за участі українських спікерів, власну презентаційну локацію та виставковий проєкт «Україна: вчора і сьогодні», створений у співпраці з Клубом ілюстраторів Pictoric. Докладніше про програму подій:

<https://bit.ua/2025/03/knyzhkovyj-arsenal-bude-predstavlenyj-na-bolonskomu-knyzhkovomu-yarmarku-2025/>

Українська книжка увійшла до переліку 100 найкращих книжок-картинок світу dPICTUS

Міжнародна мистецька платформа dPICTUS оприлюднила перелік зі 100 найкращих книжок-картинок 2025 року, до яких увійшла книжка «З півслова. Про спілкування та розуміння одне одного» письменниці й ілюстраторки Р. Романишин та ілюстратора А. Лесіва. Докладніше:

<https://chytomo.com/ukrainska-knyzhka-vvijshla-do-pereliku-100-najkrashchikh-knyzhok-kartynok-svitu-dpictus/>

Двоє українських видавців – у короткому списку премії «Підприємець року 2025»

Серед 16 фіналістів премії «Підприємець року 2025» – директор видавництва «Ранок» В. Круглов і генеральна директорка та співвласниця видавництва «Віват» Ю. Орлова. На сайті премії зазначається, що серед критеріїв оцінки були підприємницький дух власника, цілеспрямованість, галузевий вплив та розвиток бізнесу. Наразі проходить національний етап премії – переможець представлятиме Україну на міжнародному конкурсі «Підприємець світу» (EY World Entrepreneur Of The Year), що пройде в Монако у червні. Українського переможця буде оголошено 10 квітня. Докладніше:

<https://chytomo.com/dvoie-ukrainskykh-vydavtsiv-u-korotkomu-spysku-premii-pidpriyemets-roku-2025/>

Видання про Голодомор переклали сербською мовою

Підбірка перекладів видання «Голодомор: основні факти» поповнилася сербськомовною версією. Над перекладом працювала доцентка кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького Львівського національного університету імені Івана Франка З. Гук, повідомили в Національному музеї Голодомору-геноциду. Видання «Голодомор: основні факти» (автори – доктор філософії у галузі історії М. Костів та к.і.н. А. Козицький) є частиною Міжнародного інформаційного проекту «Правда поруч», який спрямовано на донесення правди про Голодомор та радянську окупацію України іноземцям рідною для них мовою. Брошура вийшла друком українською, англійською, німецькою та французькою мовами. Також доступні переклади новогрецькою та іспанською. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/792550-vidannya-pro-golodomor-pereklali-serbskoyu-movoyu>

У Японії видадуть книгу про українські дерев'яні церкви

У видавництві X-Knowledge вперше в Японії виходить з друку ілюстрована книга про українські дерев'яні церкви – один з найбільш самотутніх і цінних проявів культури і мистецтва українського народу, повідомляє посольство України в Японії. «Авторка книги, професорка Київського національного університету будівництва і архітектури Г. Шевцова багато років займається порівняльними дослідженнями української і японської

дерев'яної архітектури», – йдеться у повідомленні. Книга містить авторські художні фото та інформацію про 129 українських дерев'яних церков, детальні пояснення та малюнки. Джерело:

<https://history.rayon.in.ua/news/792838-u-yaponii-vidadut-knigu-pro-ukrainski-derevyani-tserkvi>

Охорона культурної спадщини

Евакуація музейних колекцій з прифронтових регіонів. Розмова з головою правління Коаліції дієвців культури Ольгою Сагайдак. – Мирослава Барчук

Голова правління Коаліції дієвців культури О. Сагайдак у програмі «Власні назви» розповіла про те, як рятувати музейні колекції, хто несе відповідальність за втрачені твори мистецтва, та чи є в Україні дієвий механізм превентивної евакуації. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-evakuatsiya-muzeynikh-kolektsiy-z-prifrontovikh-regioniv-rozмова-z-golovoyu-pravlinnya-koalitsii-dievtsiv-kulturi-olgoyu-sagaydak>

росіяни вкрали щонайменше 164 артефакти з Криму: ГУР виявило причетних. – Дар'я Лобанок

російські окупанти нелегально вивезли з окупованого Криму 164 археологічні артефакти, знайдені під час розкопок античних міст «Німфей» та «Пантикапей». Головне управління розвідки Міністерства оборони України оприлюднило дані 14 російських музеїв, які займаються пропагандою на тимчасово окупованих територіях та допомагають викрадати українські культурні цінності. За даними управління, російські музеї з 2022 року організують виставки, лекції та освітні програми, спрямовані на легітимізацію окупації. Тим самим вони намагаються інтегрувати українські музеї у російський культурний простір. Серед причетних ГУР виявило директорку «всеросійського історико-етнографічного музею» і. жукову, яка у 2024 році організувала в тимчасово окупованій Луганській області виставку «єдність крізь віки» для пропаганди «історичного зв'язку Донбасу з росією». Також поширення російської пропаганди організовує директор «музею великої вітчизняної війни» о. школік. На базі його музею у 2023 році проводили навчання для музеїв з окупованого Донецька щодо просування російської історії серед відвідувачів музеїв. Допомога в викраданні спадщини також голова служби зовнішньої розвідки рф с. нарішкін, який очолює фонд «історія вітчизни» та російське історичне товариство, що має 7 філій на тимчасово окупованих територіях України. На сайті War&Sanctions уже зібрано дані про 996 викрадених об'єктів і 260 осіб, причетних до пограбування української культурної спадщини, викривлення історії та збереження української ідентичності. Джерело:

<https://life.pravda.com.ua/culture/rosiyani-vikrali-minimum-164-artefakti-z-krimu-307116/>

Мінкультури занесло садибу Євменія Зеленського в Києві до Держреєстру нерухомих пам'яток

Міністерство культури та стратегічних комунікацій занесло садибу Євменія Зеленського другої половини XIX століття у Києві до Державного реєстру нерухомих пам'яток України. Згідно з наказом № 265 від 24 березня об'єкт внесено в держреєстр як пам'ятку архітектури, історії за категорією місцевого значення. Київській міській військовій адміністрації доручено: поінформувати власника пам'ятки культурної спадщини або уповноважений ним орган про занесення пам'ятки культурної спадщини до Держреєстру; протягом 2025 року, але не пізніше 6 місяців після припинення/скасування воєнного стану в Україні, забезпечити приведення облікової документації на пам'ятку у відповідність до цього наказу та формування облікової справи на пам'ятку культурної спадщини у паперовій та електронній формах. Крім того, доручено забезпечити: розробку та затвердження науково-проектної документації з визначення меж та режимів використання території пам'ятки; розроблення та затвердження технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж території пам'ятки культурної спадщини, зазначеної у пункті першому цього наказу; подання заяви про внесення встановлених документацією обмежень у використанні земель до Державного земельного кадастру. Докладніше про те, що цьому передувало:

https://lb.ua/culture/2025/03/24/667429_minkulturi_zaneslo_sadibu_ievmeni_ua.html

В Острозький замок повернули ікони після реставрації

Фахівці Львівської філії Національного науково-дослідного реставраційного центру України завершили роботу над трьома іконами з колекції Державного історико-культурного заповідника м. Острога. Докладніше:

<https://history.rayon.in.ua/news/792652-v-ostrozkiy-zamok-povernuli-ikoni-pislya-restavratsii>

Бібліотечна справа. Читання

«Форум Видавців» запустив читацький конкурс для підлітків. – Антон Малиновський

Громадська організація «Форум Видавців» оголошує конкурс читання «Читальня 2.0. Підлітки» для учнів 8-х класів із Харківської, Запорізької, Миколаївської та Херсонської областей. Мета – популяризувати культуру читання, сприяти розвитку комунікативних навичок та критичного мислення серед підлітків, для виховання нового покоління – «успішних молодих людей, соціалізованих та самореалізованих завдяки читанню, які прагнуть розвиватися та покращувати суспільство». Переможці отримають подарунки та п'ять днів насиченої програми у тематичному таборі «Читальня 2.0. Підлітки» у Карпатах (Івано-Франківська область) серед своїх однолітків та однодумців разом із зірковими менторами – письменницею К. Міхаліциною, учасником гурту «Піріг

і Батіг» М. Пирожком, режисеркою та письменницею І. Цілик і художницею А. Кахідзе. Докладніше про умови участі:

<https://lyuk.media/news/reading-competition/>

Що і як читає Черкащина? – з'явилося дослідження про книгарні області

Про це йдеться у матеріалі газети «Прочерк» «Книжкова мапа Черкащини: що, де і як читають у регіоні», підготовленому культурною менеджеркою Л. Фіть. Мова про книгарні Черкащини та її обласного центру, продаж книжок у неспеціалізованих магазинах, пунктах видачі «Розетка», автозаправках тощо. Докладніше:

<https://chytomo.com/shcho-i-iaak-chytaie-cherkashchyna-z-iavylosia-doslidzhennia-pro-knyharni-j-biblioteky/>

Підтримка України у світі

«Повторює маячню пропаганди»: дизайнер Френк Вільде у футболці з тризубом прокоментував слова Віткоффа. – Дар'я Тарасова

Берлінський дизайнер Френк Вільде, відомий яскравими селфі на підтримку України, які він робить з 22 лютого 2022 року, прокоментував інтерв'ю спецпредставника США Стіва Віткоффа американському блогеру Такеру Карлсону. Реагуючи на слова Віткоффа про те, що тимчасово окуповані території України є «російськомовними, там були референдуми, де переважна більшість людей показали, що вони хочуть бути під владою росії», Вільде закликав політика вчити історію. Він також виклав селфі у футболці з синьо-жовтим тризубом і надписом «Crimea is Ukraine» («Крим – це Україна»). На ньому була бейсболка з таким же написом, у руці він тримав прапор України з тризубом та прапор з кримськотатарською символікою – тамгою. Френк Вільде позував з каталогом виставки «Ломикамінь. Жіночий спротив у Криму». Позаду берлінського дизайнера розміщена друкована версія стінопису українського художника, учасника експедиції «Інтересні Казки» В. Манжоса «Time for change 3: victory» («Час змін 3: перемога»). На ній українець перемагає російського окупанта в образі ведмеда. Такий мурал з'явився у жовтні 2022 року по вулиці Нижній Вал, 61, у Києві. Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-povtoryue-mayachnyu-rospropagandi-dizayner-frenk-vilde-u-futboltsi-z-trizubom-prokomentuvav-slova-vitkoffa>

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm